

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 634/2012 cu privire la aprobarea Listei indicatorilor și a Șablonului Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 634/2012 cu privire la aprobarea Listei indicatorilor și a Șablonului Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Necesitatea reevaluării datelor și a indicatorilor Profilului Migrațional Extins (PME) a fost dictată de evoluțiile la nivel național ce țin de progresele înregistrate în gestionarea fenomenului migrației de către stat, referitoare la reformele instituționale și redistribuire de competențe între instituțiile furnizoare de date, precum și de progresele înregistrate în domeniul tehnologiilor informaționale privind dezvoltarea sistemelor informaționale și de evidență a fluxurilor de date.

La nivel internațional s-a reliefat necesitatea alinierii politicilor naționale în domeniul migrației la standardele Uniunii Europene. În contextul în care Republica Moldova a obținut statutul de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană (UE), în iunie 2022, angajamentul său de a se alinia la politicile UE a fost consolidat semnificativ. Acest statut a fost acordat într-un context geopolitic tensionat, în urma invaziei ruse în Ucraina, iar decizia UE a fost un semnal important de sprijin pentru orientarea pro-europeană a Moldovei.

De asemenea Republica Moldova este parte la o serie de instrumente internaționale vizate acestui domeniu, în care și-a manifestat deschiderea în acest sens. Totodată este necesar de menționat și angajamentele asumate în contextul Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, precum și a progreselor înregistrate privind gestionarea migrației în corespundere cu Pactul Global pentru Migrația Sigură, Ordonată și Reglementată (GCM).

De asemenea Guvernul Republicii Moldova și-a asumat angajamentul de a actualiza setul de date în corespundere cu EUROSTAT și Planul Național de Reglementare aprobat prin HG 841/2024 (acțiunea 173).

Republica Moldova din anul 2021 este parte a Rețelei Europene de Migrație (EMN – European Migration Network), o inițiativă europeană care are ca scop îmbunătățirea cunoașterii și schimbul de informații referitoare la migrație între statele membre ale Uniunii Europene și alte țări asociate. Rețeaua are rolul de a furniza date și analize actualizate, precum și de a sprijini dezvoltarea unor politici migratorii eficiente și bazate pe dovezi.

Prin participarea la Rețeaua Europeană de Migrație, Republica Moldova beneficiază de acces la informații relevante și bune practici din domeniul migrației, contribuind totodată la colectarea și diseminarea datelor despre fluxurile migratorii și tendințele acestora. Această colaborare facilitează integrarea Republicii Moldova în politicile

migratorii europene și îi permite să își ajusteze propriile strategii pentru gestionarea eficientă a migrației. Participarea la EMN oferă instituțiilor naționale oportunitatea să își dezvolte capacitățile de a colecta și analiza datele statistice privind fluxurile migraționale, aspect important în procesul de integrare europeană al țării.

Ajustarea indicatorilor statistici în domeniul migrației este esențială pentru a oferi date precise și comparabile care să sprijine formularea unor politici migraționale coerente și sustenabile. Moldova trebuie să adopte o metodologie uniformă pentru colectarea și raportarea datelor, conform standardelor europene, pentru a putea evalua mai bine impactul migrației asupra societății, economiei și securității naționale. Astfel, prin alinierea la standardele UE, Moldova își va consolida capacitatea de a monitoriza și a răspunde eficient la provocările migrației, contribuind în același timp la procesul de integrare în Uniunea Europeană.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Necesitatea acestei revizuirii a indicatorilor Profilului Migrațional Extins (PME) a fost amplificată și de progresele înregistrate de țară în gestionarea migrației prin politicile dezvoltate și implementate, precum și de o serie de reforme instituționale care au rezultat în redistribuire de atribuții și responsabilități, în funcție de domeniile de competență atribuite instituțiilor.

Lista revizuită de indicatori ai PME urmează să țină cont de angajamentele de raportare de către Republica Moldova la nivel internațional, regional, să considere progresele înregistrate de țară în procesul de producere a indicatorilor de monitorizare și evaluare a rezultatelor obținute, precum și de modificările, ajustările și reglementările instituționale.

În procesul de screening bilateral al clusterului nr. 1 *Valori fundamentale* privind procesul de integrare în UE a Republicii Moldova, în cadrul Capitolului 18 Statistici și Capitolul 24 Justiție, libertate și securitate, țara s-a angajat să îmbunătățească procesele ce țin de colectarea de statistici oficiale conform compendiumului statisticilor Europene, respectiv, și analiza acestora pentru a asigura transparență, eficiență și conformitate cu standardele UE. Acest angajament presupune armonizarea sistemului național de statistică cu normele europene, în diverse domenii inclusiv migrația internațională. Astfel, Republica Moldova urmează să dezvolte și/sau să ajusteze indicatorii statistici relevanți pentru a sprijini procesul decizional și a monitoriza progresul în implementarea politicilor în acest sens.

Procesul de evaluare consideră și alte angajamente asumate de țară la nivel global, care vizează migrația internațională. Astfel, în septembrie 2015, Republica Moldova, împreună cu alte 192 de state membre ale Organizației Națiunilor Unite, s-a angajat să implementeze Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Migrația este o problemă transversală în Agenda 2030, relevantă pentru mai multe dintre Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD), iar motto-ul ODD de a „nu lăsa pe nimeni în urmă” se referă la toate grupurile de populație, inclusiv și la migranți.

Mai multe din cele 17 obiective conțin ținte și indicatori care sunt direct relevanți domeniului migrației sau mobilității. Astfel, obiectivul 10 este orientat spre reducerea inegalității din interiorul și dintre țări, iar ținta 10.7 este de a facilita migrația și mobilitatea oamenilor ordonată, sigură, regulată și reglementată, inclusiv prin punerea în aplicare a politicilor de migrație planificate și bine gestionate. Și o serie de alte ținte

au, de asemenea, legături directe cu subiectele de migrație, inclusiv migrația forței de muncă (8.7 și 8.8), traficul de persoane (5.2, 8.7 și 16.2), remitențele (10.c), etc. Printre indicatorii de monitorizare a progresului ODD se regăsesc și câțiva care se referă direct la migrație.

Modificările elaborate la Hotărârii Guvernului nr. 634/2012 prin proiect vin să delimiteze responsabilitățile fiecărei instituții furnizoare de date pentru indicatorii identificați în procesul de evaluare, să reglementeze prezentarea de către acestea a datelor în termenii prestabiliți.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele principale ale proiectului hotărârii Guvernului vizează:

- Actualizarea anexei nr.1, și anume lista indicatorilor Profilului Migrațional Extins (*în continuare PME*) cu considerarea surselor de date pe domeniile de competență a instituțiilor deținătoare de date statistice și administrative.

Astfel lista a fost completată cu o serie de indicatori noi relevanți, identificați din cadrul celor solicitați de EUROSTAT. În procesul de reevaluare a indicatorilor, a fost identificat un set din 273 indicatori, dintre care 31 de indicatori au fost excluși. În rezultat lista preliminară a indicatorilor PME include 242 indicatori, care permit descrierea proceselor migraționale din diferite perspective.

- Actualizarea Șablonului PME al Republicii Moldova, anexa nr. 2. Șablonul PME a fost actualizat în baza indicatorilor revizuiți care au fost ajustați conform evoluțiilor la nivel național și regional ce țin de gestionarea fluxurilor și proceselor migraționale, reformelor instituționale și redistribuirii competențelor între instituțiile furnizoare și beneficiare de date și nu în ultimul rând și progreselor înregistrate în domeniul tehnologiilor informaționale privind dezvoltarea sistemelor informaționale și de evidență a fluxurilor de date.

Ajustarea indicatorilor statistici în domeniul migrației și celor conexe este esențială pentru realizarea angajamentelor asumate de țară ce vizează migrația la nivel internațional, fiind parte la diferite forumuri precum Pactul Global pentru Migrația Sigură, Ordonată și Reglementată, Alianța Globală pentru Eradicarea Apatridiei, Pactul Global pentru Refugiați, Rețeaua Europeană de Migrație, ș.a., platforme de cooperare și instrumente de aplicare pentru a oferi și a primi date precise și comparabile care să sprijine formularea unor politici migraționale coerente și sustenabile.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii de Guvern va asigura alinierea cadrului normativ cu prioritățile strategice naționale și europene, îmbunătățind eficiența în domeniul diseminării statisticilor și a fluxului de date în domeniul migrației. Aprobarea modificărilor propuse în proiect va oferi posibilitatea și altor instituții de a disemina indicatori corecți, actualizați în domeniul migrației și azilului. Respectiv, Profilul Migrațional Extins va cuprinde informație, statistica în dinamică în care se va elabora dinamica fluxului migrațional atât pe domeniul de "emigrare", cât și pe "imigrare". Acest raport va fi sursa de inspirație, analiză în procesul de elaborarea politicilor publice corecte bazate pe dovezi.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea amendamentelor propuse la hotărârea de Guvern nr. 634/2012 cu privire la aprobarea Listei indicatorilor și a Șablonului Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Proiectul înaintat nu va avea impact asupra sectorului privat

4.4. Impactul social

Proiectul de hotărâre de Guvern prezintă avantaje pentru a oferi date precise și comparabile care să sprijine formularea unor politici migraționale coerente și sustenabile. Va permite adoptarea unei metodologii uniforme pentru colectarea și raportarea datelor, conform standardelor europene, pentru a putea evalua mai bine impactul migrației asupra societății, economiei și securității naționale. Astfel Moldova își va consolida capacitatea de a răspunde eficient la provocările migrației, contribuind în același timp la procesul de integrare în Uniunea Europeană.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Modificările propuse la hotărârea de Guvern nr. 634/2012 nu va avea impact asupra modului de prelucrare a datelor cu caracter personal. Rigorile privind protecția datelor cu caracter personal prevăzute de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen.

Proiectul înaintat conține indicatori dezagregați pe gen. Actualizarea indicatorilor din Profilul Migrațional Extins contribuie direct la promovarea egalității de gen, prin colectarea de date relevante și utilizarea lor în politici bazate pe dovezi. Aceasta permite proiectarea unor măsuri mai incluzive, sensibile la gen și adaptate contextului real al migrației.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul actualizării indicatorilor Profilului asupra mediului este unul indirect dar esențial. Prin colectarea unor date relevante, se pot: evidenția legăturile dintre migrație și mediu; preveni riscurile de mediu asociate migrației; sprijini politici publice pentru o dezvoltare durabilă, echilibrată ecologic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 8 și 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web oficială (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14505).

Este necesară avizarea proiectului de către următoarele autorități și instituții:
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale)

Ministerul Afacerilor Externe

Ministerul Educației și Cercetării (Centrul Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în Educație)

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului)

Agenția de Investiții

Ministerul Sănătății (Compania Națională de Asigurări în Medicină)

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD

Banca Națională a Moldovei

Agenția Servicii Publice

Agenția Relații Interetnice

Biroul Național de Statistică

Biroul Relații cu Diaspora

Agenția Națională pentru Sănătate Publică

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și, respectiv, expertizei anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului nu necesită modificarea altor acte normative. Proiectul a fost elaborat în corespundere cu prevederile legale și este în concordanță cu cadrul normativ național.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Întreprinderea a careva măsuri pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu este necesară.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN